

## 61986J0289

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (kuudes jaosto) 5 päivänä heinäkuuta 1988. - Vereniging Happy Family Rustenburgerstraat vastaan Inspecteur der Omzetbelasting. - Gerechtshof te Amsterdamin esittämä ennakkoratkaisupyyntö. - Huumausaineiden laittomasta luovutuksesta jäsenvaltion alueella kannettava arvonlisävero. - Asia 289/86.

*Oikeustapauskokoelma 1988 sivu 03655*

*Ruotsink. erityispainos sivu 00515*

*Suomenk. erityispainos sivu 00523*

Tiivistelmä

Asianosaiset

Tuomion perustelut

Päätökset oikeudenkäyntikuluista

Päätöksen päätösosa

## Avainsanat

*Verotus - Jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistaminen - Liikevaihtovero - Yhteinen arvonlisäverojärjestelmä - Tavaroiden luovutuksiin jäsenvaltion alueella kohdistuva vero - Soveltaminen laittoman kaupan kohteena oleviin huumausaineisiin - Hylättävyys - Rangaistusseuraamukset - Jäsenvaltioiden toimivalta - Valikoiva seuraamuskäytäntö hamppuun perustuvien huumausaineiden luovutusten osalta - Edellytys, joka ei oikeuta verottamiseen*

*(Neuvoston direktiivin 77/388/ETY 2 artikla)*

## Tiivistelmä

*Jäsenvaltion kotimaan markkinoilla tapahtuva huumausaineiden laitton luovutus, josta samoin kuin niiden tuonnista yhteisöön voidaan määrätä ainoastaan rangaistusseuraamuksia, ei kuulu jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun kuudennen direktiivin säännösten piiriin. Niin ollen kyseisen direktiivin 2 artiklaa on tulkittava siten, että liikevaihtovelkaa ei voi syntyä laittomasta huumausaineiden luovutuksesta jäsenvaltion alueella, jos kyseiset tuotteet eivät ole toimivaltaisten viranomaisten tarkasti valvoman kaupan kohteena niiden käyttämiseksi lääkinnällisiin ja tieteellisiin tarkoituksiin.*

*Edellä esitetty toteamus ei millään tavalla rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa määrätä huumausainelainsäädännön rikkomisesta tarkoituksenmukaisia seuraamuksia kaikkine niine erityisesti rahallisine seurauksineen, joita näistä voi aiheutua.*

*Arvonlisäveron alaista ei ole myöskään hamppuun perustuvien huumausaineiden laitton luovutus, vaikka jäsenvaltion viranomaiset valikoivan seuraamuskäy-*

*tännön vuoksi eivät järjestelmällisesti aja rikossyytteitä näiden huumausaineiden pienimuotoista vähittäiskauppaa vastaan.*

## **Asianosaiset**

*Asiassa 289/86,*

*jonka Gerechtshof Amsterdam on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen ensin mainitussa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa*

*Vereniging Happy Family Rustenburgerstraat, Amsterdam,*

*vastaan*

*Inspecteur der Omzetbelasting, Amsterdam,*

*ennakkoratkaisun jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta - yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste - 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1) 2 artiklan 1 alakohdan tulkinnasta,*

*YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),*

*toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja O. Due sekä tuomarit T. Koopmans, K. Bahlmann, C. Kakouris ja T. F. O'Higgins,*

*julkisasiamies: G. F. Mancini,*

*kirjaaja: hallintovirkamies B. Pastor,*

*ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet:*

*- Vereniging Happy Family Rustenburgerstraat, edustajanaan verotusasiantuntija F. D. Kouwenhoven,*

*- Saksan liittotasavalta, asiamiehinään Martin Seidel ja Alfred Dittrich,*

*- Ranskan tasavalta, asiamiehinään Gilbert Guillaume ja Bernard Botte,*

*- Alankomaiden kuningaskunta, asiamiehinään E. F. Jacobs ja G. M. Borchardt,*

*- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään Johannes Føns Buhl ja Marten Mees,*

*ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen ja 29.10.1987 pidetyn suullisen käsittelyn,*

kuultuaan julkisasiamiehen 21.4.1988 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,  
on antanut seuraavan  
tuomion

## Tuomion perustelut

1 Gerechtshof Amsterdam on esittänyt 28.10.1986 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 24.11.1986, ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla kolme ennakkoratkaisukysymystä, jotka koskevat jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta - yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste - 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1) (jäljempänä kuudes direktiivi) 2 artiklan 1 alakohdan tulkintaa.

2 Kysymykset on esitetty valituksen yhteydessä, jonka Vereniging Happy Family Rustenburgerstraat, sosiaalinen ja kulttuurinen yhdistys, joka pitää nuorisokeskusta, jossa kävijät voivat muun muassa ostaa hasista huisdealerilta (keskuksen vakituinen kauppias), teki Alankomaiden verohallintoa vastaan sen johdosta, että verohallinto määräsi liikevaihtoveron hasiksen myynnistä nuorisokeskuksessa.

3 Hasis on tuote, joka saadaan intialaisesta hampusta, jonka myynti, luovutus ja jakelu on kielletty Alankomaissa huumausainelain (Opiumwet) nojalla. Kyseisessä laissa säädettyjen rikosten tutkinta- ja rangaistusseuraamuskäytäntöjä koskevissa Alankomaiden syyttäjänviraston antamissa ohjesäännöissä esitetään kuitenkin hamppuun perustuvien tuotteiden pienimuotoisesta vähittäiskaupasta sekä huisdealerista muun muassa seuraavaa (Nederlandse Staatscourant, 18.7.1980, nro 137, s. 7):

"Huisdealerina pidetään hamppuun perustuvien tuotteiden kauppiasta, joka nuorisokeskuksen johtajien luottamuksella ja suojelussa saa yksinoikeuden myydä hamppuun perustuvia tuotteita kyseessä olevassa nuorisokeskuksessa. Huisdealeria koskee periaatteessa Opiumwetin 11 pykälän 2 momentin rangaistussäännös, joka kohdistuu erityisesti luettelossa II mainittujen huumausaineiden kauppiaisiin.

Tärkeää tämän pienimuotoisen kaupan tutkinnassa on kyseinen etusijajärjestys, - - Opiumwetin järjestelmän mukaan ehdoton etusija annetaan sellaisen huumausainekaupan tutkinnalle, johon sisältyy riskejä, joita ei voida hyväksyä. Hamppuun perustuvien tuotteiden pienimuotoisen kaupan tutkinnan toissijaisuus merkitsee tosiasiallisesti sitä, että poliisi ilmoittaa syyttäjänvirastolle pienimuotoisen kaupan harjoittajasta ainoastaan, jos tämä ilmoittaa julkisesti olevansa huumausainekauppias tai muuten harjoittaa kauppaansa pahennusta herättävällä tavalla."

4 Vereniging Happy Family viittaa hasiksen myynnistä kertyneen liikevaihdon verottamista vastaan tekemässään valituksessa erityisesti yhteisöjen tuomioistuimen 28.2.1984 antamaan tuomioon (asia 294/82, Einberger, Kok. 1984, s. 1177), jonka mukaan huumausaineiden laittoman maahantuonnin perusteella ei periaatteessa voi syntyä liikevaihtoverosaatavaa maahantuonnista.

5 Tämän asian ratkaisemiseksi Gerechtshof on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

1) "Onko kuudennen neuvoston direktiivin 2 artiklan 1 alakohtaa tulkittava yhteisöjen tuomioistuimen 28.2.1984 antaman tuomion (asia 294/82) perusteella siten, että liikevaihtoverosaatavaa ei myöskään voi syntyä huumausaineiden luovutuksista jäsenvaltion alueella?"

2) Jos vastaus ensimmäiseen kysymykseen on myöntävä, koskeeko tämä vastaus kaikkien huumausainelajien luovutusta, erityisesti myös hamppuun perustuvien tuotteiden luovutusta?

3) Jos vastaus on myöntävä myös toiseen kysymykseen, voiko se, että toimivaltaiset lainkäyttöviranomaiset pidättävää seuraamuskäytäntöä noudattaen sallivat tietyissä olosuhteissa hamppuun perustuvien tuotteiden luovutuksen ajamatta rikossyytettä, johtaa erilaiseen arviointiin liikevaihtoverosaatavan syntymisestä tällaisten tuotteiden luovutuksesta?"

6 Pääasialla koskevia tosiseikkoja ja yhteisöjen tuomioistuimelle esitettyjä huomautuksia koskevat tarkemmat tiedot ilmenevät suullista käsittelyä varten laaditusta kertomuksesta.

Oikeudenkäyntiasiakirjojen näitä osia käsitellään jäljempänä vain, mikäli se on tarpeen tuomioistuimen perustelujen selvittämiseksi.

Ensimmäinen kysymys

7 Ensimmäisellä kysymyksellä pyritään ratkaisemaan, onko kuudennen direktiivin 2 artiklan 1 alakohtaa tulkittava siten, että liikevaihtoverosaatavaa ei voi syntyä huumausaineiden laittomista luovutuksista jäsenvaltion alueella.

8 On syytä muistuttaa, että yhteisöjen tuomioistuin tulkitsi 28.2.1984 antamassaan edellä mainitussa tuomiossa kuudennen direktiivin 2 artiklan 2 alakohtaa siten, että liikevaihtoverovelkaa maahantuonnista ei voi syntyä perustuen sellaisten huumausaineiden laittomaan tuontiin yhteisöön, jotka eivät ole toimivaltaisten viranomaisten tarkasti valvoman kaupan kohteena niiden käyttämiseksi lääkinnällisiin ja tieteellisiin tarkoituksiin.

9 Vereniging Happy Family ja komissio arvioivat, että mainitun tuomion ratkaisua on sovellettava maan alueella suoritettaviin liiketoimiin. Itse asiassa yhteisöjen tuomioistuin perusti päätöksensä olennaiselta osin arviolle, jonka mukaan huumausaineisiin sinänsä sovelletaan tuontia ja myyntiä koskevaa täydellistä kieltä yhteisössä. Näin ollen tällaisten huumausaineiden luovutus maan alueella ei myöskään kuulu kuudennen direktiivin soveltamisalaan.

10 Alankomaiden, Ranskan ja Saksan hallitus toteavat, että mainittu päätös koskee ainoastaan huumausaineiden laitonta maahantuontia eikä näin ollen rajoita päätöstä, joka koskee niiden luovuttamista maan alueella, erityisesti koska yhteisöjen tuomioistuin nimenomaan korosti kyseisessä tuomiossa, että näiden kahden liiketoimen välillä on taloudellisia ja oikeudellisia eroja. Maahantuonnin osalta tapahtuma, johon arvonlisävero kohdistuu, on näiden kolmen hallituksen mukaan olennaisesti sama kuin tapahtuma, johon tulli kohdistuu, kun taas luovutusta maan alueella voidaan verottaa ainoastaan, jos verovelvollinen suorittaa sen vastikkeellisesti verovelvollisen ominaisuudessaan.

11 Nämä eroavat väitteet huomioon ottaen on syytä todeta, että kuudennen direktiivin 2 artiklassa säädetään arvonlisäveron soveltamisalan osalta, että arvonlisäveroa on kannettava:

"1. verovelvollisen tässä ominaisuudessaan maan alueella suorittamasta vastikkeellisesta tavaroiden luovutuksesta ja palvelujen suorituksesta;

2. tavaroiden maahantuonnista".

12 Tässä yhteydessä on aluksi todettava, että kansallisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisukysymys koskee yksinomaan huumausaineiden laitonta luovutusta kyseessä

olevan jäsenvaltion alueella. Kysymystä siitä, onko tällainen liiketoimi arvonlisäveron alainen, ei ole vielä käsitelty yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä. Laittomasti maahan tuotujen huumausaineiden tullikohtelua koskevia päätöksiä lukuun ottamatta yhteisöjen tuomioistuimelta on pyydetty ratkaisua edellä mainitussa 28.2.1984 annetussa tuomiossa ainoastaan kuudennen direktiivin 2 artiklan 2 alakohdan tulkinnasta koskien huumausaineiden laitonta tuontia yhteisöön. Edellä mainitussa päätöksessä ei ratkaistu kysymystä laittomista luovutuksista jäsenvaltion alueella.

13 Koska direktiivissä ei ole tätä koskevia nimenomaisia säännöksiä, on tässä yhteydessä aiheellista kysyä, onko huumausaineiden laitton luovutus maan alueella verollinen liiketoimi vai onko direktiiviä tulkittava siten, että päätösvalta siltä osin on jäsenvaltioilla.

14 Tältä osin on todettava, kuten yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut mainitussa tuomiossa huumausaineiden maahantuonnin osalta, että direktiiviä ei voida tulkita niin, että tämä kysymys ei kuuluisi sen soveltamisalaan. Tällainen tulkinta olisi ristiriidassa direktiivin tavoitteen eli sen kanssa, että tällä alueella ja erityisesti arvonlisäveron soveltamisalan osalta pyritään laajalle ulottuvaan yhdenmukaistamiseen.

15 Tämän jälkeen on tarkasteltava kuudennen direktiivin asiayhteys ja tavoitteet huomioon ottaen, estävätkö sen säännökset arvonlisäveron kantamisen huumausaineista, kun niitä luovutetaan laittomasti maan alueella.

16 Tältä osin on syytä todeta, että kuudes direktiivi perustuu EY:n perustamissopimuksen 99 ja 100 artiklaan ja että sen tavoitteena on jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistaminen tai lähentäminen "yhteismarkkinoiden edun mukaisesti". Direktiivin johdanto-osan kolmannen ja neljännen perustelukappaleen mukaan yhteisen arvonlisäverojärjestelmän käyttöönotto edistää henkilöiden, tavaroiden, palvelujen ja pääomien liikkumisen todellista vapauttamista ja kansantalouksien keskinäistä vuorovaikutusta sekä sellaisten todellisten sisämarkkinoiden kaltaisten yhteismarkkinoiden toteuttamista, joilla harjoitetaan tasapuolista kilpailua.

17 Koska huumausaineiden haitallisuus on yleisesti tunnustettu, niiden myynti on kielletty kaikissa jäsenvaltioissa, lukuun ottamatta lääkinnällistä tai tieteellistä käyttöä varten tarkasti valvottua kauppaa. Kuten yhteisöjen tuomioistuin ratkaisi jo 28.2.1984 antamassaan edellä mainitussa tuomiossa näiden tuotteiden laitonta tuontia yhteisöön koskevan kysymyksen osalta, niihin sinänsä sovelletaan tuontia ja myyntiä koskevaa täydellistä kieltoa yhteisössä. Yhteisöjen tuomioistuin totesi lisäksi, että tällaiset tavarat, joiden tuonti yhteisön taloudelliseen ja kaupalliseen kiertoon on määritelmänsä perusteella ehdottomasti kielletty ja joiden laittomasta maahantuonnista voidaan määrätä ainoastaan rangaistusseuraamuksia, eivät millään tavalla kuulu kuudennen direktiivin säännösten piiriin, jotka koskevat liikevaihtoveron määräytymisperusteen määrittämistä ja siten myös verovelan syntymistä.

18 Edellä esitetyt perustelut koskevat myös arvonlisäveron kantamista maan alueella suoritetusta luovutuksesta. Jäsenvaltion alueella tapahtuva huumausaineiden laitton kauppa, josta niin ikään voidaan määrätä ainoastaan rangaistusseuraamuksia, liittyy kuudennen direktiivin edellä mainittuihin tavoitteisiin ja siten liikevaihtoverovelan syntymiseen yhtä vähän kuin samojen huumausaineiden laitton maahantuonti.

19 Esillä olevassa asiassa väliintulijoina olevan kolmen hallituksen esittämän eriävän mielipiteen osalta on todettava, että sen vaikuttimena näyttää olevan pelko siitä, että huumausaineiden laitonta kauppaa ei voida oikeuskäytännössä erottaa muista laittomista taloudellisista liiketoimista sillä seurauksella, että laitonta kauppaa yleisesti koskeva edullisempi verokohtelu heikentää arvonlisäverojärjestelmän neutraalisuuden periaatetta.

20 Tämän johdosta on myönnettävä, että verotuksen neutraalisuuden periaate tosiasiallisesti estää arvonlisäveron kantamisen osalta laillisten ja laittomien liiketoimien yleisen eriyttämisen. Tämä ei kuitenkaan koske sellaisten tuotteiden luovutuksia kuten huumausaineet, joilla on sikäli erityiset ominaispiirteet, että niihin sinänsä sovelletaan vaihdantaan saattamista koskevaa ehdotonta kieltoa kaikissa jäsenvaltioissa, lukuun ottamatta tarkasti valvottua kauppaa niiden käyttämiseksi lääkinnällisiin ja tieteellisiin tarkoituksiin. Tällaisessa erityistilanteessa, jossa laillisen ja laittoman taloudellisen sektorin välistä kilpailua ei ole, arvonlisäveron kantamatta jättäminen ei voi vaikuttaa verotuksen tasapuolisuuden periaatteeseen.

21 Samasta syystä ei voida hyväksyä kolmen hallituksen tässä yhteydessä esittämää väitettä, joka perustuu kuudennen direktiivin 4 artiklan 1 kohtaan, jonka mukaan arvonlisäveroa kannetaan taloudellisesta toiminnasta "riippumatta tämän toiminnan tarkoituksesta tai tuloksesta". Vaikka kyseinen säännös, jossa määritellään verovelvollisen käsite, koskee taloudellista toimintaa yleensä erottelematta laillista ja laitonta toimintaa, tällä seikalla ei kuitenkaan ole merkitystä huumausaineiden verokohtelun kannalta, ottaen huomioon, että kyseiset tuotteet ovat jo kuudennen direktiivin 2 artiklassa määritellyn arvonlisäveron soveltamisalan ulkopuolella.

22 Tähän on lisättävä, että edellä esitetty toteamus ei millään tavalla rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa määrätä huumausainelainsäädännön rikkomisesta tarkoituksenmukaisia seuraamuksia kaikkine niine erityisesti rahallisine seurauksineen, joita näistä voi aiheutua.

23 Ensimmäiseen kysymykseen on näin ollen vastattava, että kuudennen direktiivin 2 artiklan 1 alakohtaa on tulkittava siten, että liikevaihtovelkaa ei voi syntyä laittomasta huumausaineiden luovutuksesta jäsenvaltion alueella, jos kyseiset tuotteet eivät ole toimivaltaisten viranomaisten tarkasti valvoman kaupan kohteena niiden käyttämiseksi lääkinnällisiin ja tieteellisiin tarkoituksiin.

Toinen ja kolmas kysymys

24 Näillä kysymyksillä pyritään pääasiallisesti selvittämään, sovelletaanko periaatetta arvonlisäveron soveltamisalan ulkopuolelle jättämisestä myös hamppuun perustuvien huumausaineiden laittomaan luovutukseen ja sovelletaanko sitä myös sellaisessa erityistilanteessa, jossa jäsenvaltion viranomaiset valikoivan seuraamusikäytännön vuoksi eivät järjestelmällisesti aja rikossyytteitä näiden huumausaineiden pienimuotoista vähittäiskauppaa vastaan.

25 Tässä yhteydessä on aluksi syytä todeta, että vaikka hamppuun perustuvat huumausaineet luokitellaan tietyissä jäsenvaltioissa "pehmeiksi huumeiksi", niihin sovelletaan yhteisössä lakiin perustuvaa tuontiin ja myyntiin kohdistuvaa ehdotonta kieltoa, kuten oikeudenkäyntiasiakirjoista käy ilmi. Lisäksi tämän lajin huumausaineet kuuluvat aineisiin, joiden tuonti ja kauppa on erityisesti rajoitettava yksinomaan lääkinnälliseen ja tieteelliseen käyttöön, kuten määrätään vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksessa (Yhdistyneiden Kansakuntien sopimussarja 520, nro 7515), jonka sopimuspuolia kaikki jäsenvaltiot tällä hetkellä ovat.

26 Ensimmäiseen ennakoratkaisukysymykseen annettu vastaus koskee näin ollen myös hamppuun perustuvia huumausaineita sellaisenaan.

27 Kysymykseen siitä, sovelletaanko erilaista ratkaisua silloin, kun jäsenvaltion viranomaiset eivät tietyissä olosuhteissa ryhdy syytetoimiin tällaisten huumausaineiden pienimuotoista vähittäiskauppaa vastaan, kuten esillä olevassa asiassa, komissio vahvistaa, että tällaisessa tapauksessa kyseessä on taloudellinen toiminta, joka ei ole luonteeltaan laitonta. Kun toimivaltaiset viranomaiset pidättäytyvät rangaistusseuraamusten määräämisestä, ne itse asiassa sallivat tällaiset liiketoimet, mikä käytännössä merkitsee niiden laillistamista. Näin ollen komissio katsoo, että ei ole perusteltua jättää arvonlisäveroa kantamatta tällaisesta taloudellisesta toiminnasta.

28 Alankomaiden hallitus osaltaan toteaa, että vaikka hamppuun perustuvien huumausaineiden myyntiä vastaan ei tietyissä olosuhteissa ajeta järjestelmällisesti rikossyytteitä, tällainen liiketoimi on edelleen laissa kielletty. Tätä laittomuutta ei poista se, että rikosten selvittämisen tehokkuuden varmistamiseksi annetaan tietty etusija muihin toimivaltaisten viranomaisten vaarallisempina pitämien rikosten selvittämiseen. Tämä politiikka heijastaa Alankomaissa hyväksyttyä rikosoikeudellista periaatetta, jonka mukaan syyttäjänvirasto ei ole velvollinen ajamaan syytetä kaikkia sen käsiteltäviksi saatettuja rikoksia vastaan, vaan se voi tällä alueella soveltaa tarkoituksenmukaisuusnäkökohtia.

29 Tämän johdosta on aluksi syytä todeta, että huumausaineiden kauppaa koskevaan ehdottomaan kieltoon ei vaikuta yksinään se, että ottaessaan huomioon ilmeisen rajalliset henkilölliset ja aineelliset resurssit ja pyrkiessään käyttämään huumausaineiden vastaisiin toimenpiteisiin käytettävissä olevia voimavaroja keskitetysti, kiellon soveltamisesta vastaavat kansalliset viranomaiset asettavat huumausainekaupan tietyistä muodoista määrätyt seuraamukset toissijaiseen asemaan, koska ne pitävät muita muotoja vaarallisempina. Ennen kaikkea tällainen näkemys ei saa johtaa siihen, että huumausaineiden laitton kauppa rinnastetaan toimivaltaisten viranomaisten tarkasti valvomaan kauppaan lääkinnän ja tieteen alalla. Viimeksi mainittu kauppa on tosiasiallisesti laillistettu, kun taas kielletty kauppa on edelleen laitonta, vaikka se sallitaan tietyissä rajoissa, ja sitä vastaan voidaan milloin tahansa kohdistaa poliisitoimia, jos toimivaltaiset viranomaiset pitävät sitä perusteltuna.

30 Lisäksi on syytä todeta, että yhteisössä toteutettu arvonlisäverojärjestelmän yhdenmukaistaminen vaarantuisi, jos kyseisen veron soveltamisala laittoman liiketoimen osalta määräytyisi joissakin jäsenvaltioissa tosiasiallisesti sovellettavien seuraamuskäytäntöjen mukaan siitä huolimatta, että tätä liiketointa periaatteessa koskevaa kieltoa ei ole asetettu kyseenalaiseksi asianomaisessa jäsenvaltiossa.

31 Toiseen ja kolmanteen kysymykseen on siten vastattava, että arvonlisäveron alaista ei ole myöskään hamppuun perustuvien huumausaineiden laitton luovutus, vaikka jäsenvaltion viranomaiset valikoivan seuraamuskäytännön vuoksi eivät järjestelmällisesti aja rikossyytteitä näiden huumausaineiden pienimuotoista vähittäiskauppaa vastaan.

## **Päätökset oikeudenkäyntikuluista**

### *Oikeudenkäyntikulut*

32 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Saksan liittotasavallalle, Ranskan tasavallalle, Alankomaiden kuningaskunnalle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

# Päätöksen päätösosa

*Näillä perusteilla*

*YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)*

*on ratkaissut Gerichtshof Amsterdamin 28.10.1986 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:*

*1) Jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta - yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste - 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 2 artiklan 1 alakohtaa on tulkittava siten, että liikevaihtovelkaa ei voi syntyä laittomasta huumausaineiden luovutuksesta jäsenvaltion alueella, jos kyseiset tuotteet eivät ole toimivaltaisten viranomaisten tarkasti valvoman kaupan kohteena niiden käyttämiseksi lääkinnällisiin ja tieteellisiin tarkoituksiin.*

*2) Tämä koskee myös hamppuun perustuvien huumausaineiden laitonta luovutusta, vaikka jäsenvaltion viranomaiset valikoivan seuraamusikäytännön vuoksi eivät järjestelmällisesti aja rikossyytteitä näiden huumausaineiden pienimuotoista vähittäiskauppaa vastaan.*